

Če pa, prijatelj moj, se podaš v čudodelne te toplice, ktere so z Varazdinskimi v vsem močno enake, nikar ne misli, da se pelješ v prijetin raj, kakor so nekatere druge toplíce. Misli si, da za zdravja voljo greš v vice, — le s takimi misli stopi v ti kraj, da se ne ostraiš in že drugi dan se ne verneš. Zdravje dobiti se mora terpeti! S tem namenom se podaj na pot, in kakor so drugi svojih 14 dni prestali, jih boš tudi ti prestal in jih zadovoljin in vesel zapustil. Kdor hoče od njih več vediti, naj bere, kar so lani „Novice“ na 267. strani od Varazdinskih toplíc pisale: kakor tu je skoraj vse tako tudi v Krapini.

Le to naj bo še tistim priporočeno, ki so kervi-polni, da se koplejo v bolj shlajenih kopvah, ker te toplíce niso gorke, kakor druge, ampak vroče kakor k rop.

Hrvatje! Vam je natora podelila take blagodarne zaklade, iz kterih si zamorete vsako leto tisuč in tisuč forintov pridobiti, — zdramite se, napravite potrebne reči, skerbite za prijetnost vsega, in Vaši gosti bojo slave prepevali čudodelnemu vrelcu! Dr. B.

Za poduk in kratek čas.

Potrebno je, da človek brati in pisati zna.

Neki ubog kmet je imel brata, ki je šel po svetu. Preteče svojih dvajset let, pa od brata ni duha ne sluha. Vsi so mislili, da je že davno umerl. Kar dobi kmet pismo. Neznajoč sam brati (čitati), gré do kerčmarja (birta), da mu ga on prebere. Prebravši kerčmar naj poprej za-se pismo, réče kmetu: „Moj dragi Juri! v tem pismu stoji, da vam je pred nekoliko tedni brat umerl, in da vam je v svoji oporoki (testamentu) zapustil 50 tolarjev. Pa imate berž se na pot podati in denar sami prejeti.

„Pa kam imam po denar iti?“ vpraša Juri.

„V Prago, blizo 100 milj odtod“, odgovori kerčmar.

„Kaj! 100 milj tje in 100 milj nazaj: to je 200 milj!“ réče Juri. „Po tem takem bi me potnina in zguba časa skoro više stala, kakor bom tam dedšine potegnul.“

„Véste kaj?“ — réče kerčmar — „dajte meni to pismo in prodajte mi svojo pravico za 30 tolarjev; po tem vam ni treba od doma iti, jez bom pa skusil še kaj družega s tem vred opraviti, da mi pot ne bo tako draga. Pa nobeni živi duši ne smete od tega kaj povedati. Ste zadovoljni?“

„O, prav zadovoljin!“ zaverne kmet.

Kerčmar gré na to v svojo sobo, donese 30 tolarjev in jih našteje Jurju; Juri se mu lepo zahvali in gré vesel domú.

Čez več let obstane kerčmar na smertni postelji, ko je med tem zavolj slabega gospodarjenja bil padel v veliko nadlogo in siromaštvo, kako je ogoljufal ubozega Jurja. V tistem pismu je namreč stalo:

„Kdor ti list prinese v Prago in ga pokaže ter govcu gospodu Svobodu, prejme od njega 2000 tolarjev.“

Teh 2000 tolarjev je dobil kerčmar in jih potračkal do svoje smerti. —

Nauk: Ko bi bil Juri, ko je še otrok bil, lepo v šolo hodil in se bil brati in pisati učil, ne bil bi tako gerdo goljufan bil za lepo premoženje. Človek, ki brati in pisati ne zna, je slep, če lih ima dobre oči; stokrat je v nevarnosti, ako pride hudobnim ljudém in sleparjem v roko, kteri iz njegove neumnosti dobiček vlečejo.

(„Gosp. Nov.“)

Kakor pravo, tako zdravo.

(Serbska narodna pripovedka.)

Ko so svetniki po zemlji hodili, gredó enkrat Bog (Kristus), sv. Peter in sv. Pavel vkupej, in pridejo k

nekemu siromaku, ki je imel mali vinograd, in v njem kočico, pa ga uprosijo, da bi jim nabral grozdja, da bi jedli. Siromak vzame precej cajnico, pa ide k tersu, ki mu je najbolje grozjdje rodil, in začne tergati; al Bog zakliče iz kočice: „Nočem od tam, ampak natergaj mi od onega sosedovega tersa.“ Al siromak mu odgovori: „Kakor pravo, tako zdravo, jaz tega ne morem storiti, dokler sim živ.“ Zopet mu Bog réče: „Ali pojdi na moj odgovor! Kdo te bo neki vidil?“ Siromak spet odgovori: „Kakor pravo, tako zdravo. Ako ne vidijo ljudjé, vidi Bog. Jaz tega za glavo ne morem storiti; ampak bodite z mojim zadovoljni.“ Svetniki na to umolknejo, sedejo ž njim okoli mize, počijejo in jedó grozjdje, potem se dvignejo, da bi šli, in uprosijo siromaka, da bi jih izvédel na pot. Starček precej vstane, in se oberne, da bi jih peljal; al kda se on od kočice oberne, vzame Bog goreč žarek, pa ga vtakne v streho. Starček jui izvéde na pot. Kda se jamejo poslavljati, pogledajo na siromakovo kočico, al ona je bila v plamenu. Starček hití v svoj vinograd, in svetniki vprašajo Boga: „Kaj se je, Gospod, ti siromak pregrešil, da si mu še to revno kočico požgal. Vidiš, da se še od Tebe ni dal pregovoriti v greh.“ Bog jim odgovori: „Ravno zato sim mu kočico zažgal, ker je siromak in serca poštenega, prav dela in dobro misli. V onoj kočici so nekdanj hudobni ljudjé prebivali, pa so silo blaga pod njeni prag zakopali. Ti hudobneži so pomerli, in za blago nihče ne vé, kakor jaz sam. Ti siromak je služil svojega gospodarja vso svojo mladost verno in z velicim trudom, dokler si je to mestice prislužil. Pa je bil s tim, kar je imel, tako zadovoljin, da nikdar mesta, kjer kočica stoji, ne bi prekopal; al zdaj ga bo moral prekopati, ter bo našel, kar je pred Bogom zaslužil.“ Svetniki to čuvši, postojé, da bi vidili, kaj bode. Siromak se verne v svoj vinograd in vidi, da mu je kočica v prah zgorela, vzdihne bitko, in réče: „Hvala Bogu tudi za ta dar. Kakor pravo, tako zdravo!“ pa vzame motiko, da bi razgrebel pepél. Kakor mahne z motiko, zadene na sodec, izvali ga vùn, in najde v njem silo blaga. Vidivši to blago, obraduje se, vzdihne in réče: „Hvala Bogu za njegov dar! Kakor pravo, tako zdravo!“ S tim blagom pozida na tem mestu veliko poslopje, in postane glava onih, kterim je v mladosti zvesto služil.

Novičar iz slavenskih krajev.

Iz Zagreba 20. maja. Z veliko radostjo objavujem Vam sosebno za nas južne Slovane preimenitno novico, da se je v Parizu v knjižnici poljskega kneza Czartoryskega našlo veliko delo Gundulićevo: prevod Tasovega „Gerusalemme liberata“ (Osvo-bodenje Jerusolima). Z ovim delom, za kterem smo toliko let brez vspeha zdihovali, se je čudna godila. Znani grof Pozza, ki je v Parizu umrl, je ti rokopis seboj nesel i v Parizu pustil, kjer ga je grof Czartoryski za svojo biblioteko nakupil.

V „Lumiru“ ste čitali, da je poljski tiskar Rypinski v Londonu tudi našel štiri važne Dubrovniške rokopise od preteklega stoletja. Al tega še ne veste, da je Jukić na svojem potovanji po Dalmaciji našel neki velik rokopis, kteri zapopade epos v trideset pesmih. Spisatelj i naslova dela Vam za zdaj še ne morem naznaniti, bodete pa že v naših domačih časopisih čitali. Gosp. Jukić pridno pohaja dalmatinske stare samostane i knjižnice, — od njegove marljivosti imamo še več izvrstnih plodov slavne literature dubrovniške pričakovati. Kad bi kdo vatikansko knjižnico v Rimu preproval, kdo vé: je li bi na celi kúp takih i sličnih rokopisov naših prededov, slavnih Dubrovničanov, ne nagazil? Jukić je bil v Rimu, pa ni bil v vatikanski knjižnici,